

Raadsvoorstel

Status: Opiniërend

Agendapunt:	5
Onderwerp:	Structurele asielopvang
Datum:	24 juni 2024
Portefeuillehouder:	dhr. J.W. Uitslag
Decosnummer:	1835
Informant:	Jos Elshof j.elshof@dalfsen.nl

Doel:

Uw opinie te vormen over de visie en aanpak structurele opvang van asielzoekers binnen de gemeente Dalfsen.

Inleiding:

De gemeenteraad heeft in de raadvergadering van 3 en 6 juli 2023 een motie aangenomen rondom potentiële structurele opvanglocaties voor vluchtelingen. Een exemplaar van de motie treft u als bijlage aan. De raad heeft opgeroepen om een participatietraject in te gaan met inwoners, vluchtelingenwerk, SAAM, COA en andere stakeholders om in gezamenlijkheid potentiële structurele opvanglocaties in beeld te brengen. Het uiteindelijke doel van het participatietraject is om met een lijst met potentiële structurele opvanglocaties te komen en deze aan de raad aan te bieden.

Plan van aanpak

Wij hebben uw raad op 22 januari 2024 geïnformeerd op welke wijze wij invulling geeft aan de uitvoering de motie. Dat doen wij in twee stappen. De eerste stap bestaat uit het in gesprek gaan met inwoners, bewoners van de tijdelijke locatie, professionele samenwerkingspartners en de interne organisatie over welke randvoorwaarden en criteria er gebruikt gaan worden om te komen tot een locatie keuze. Deze stap heeft als doel het opleveren van een wegingskader. In de bijgevoegde "Visie en aanpak structurele opvang van asielzoekers" worden de resultaten van deze stap gepresenteerd en komen we tot een afwegingskader voor het bepalen van passende locaties. In stap twee gaan we op zoek naar locaties en komen we met een voorstel voor één of meerdere locaties.

De gemeente Dalfsen vindt het belangrijk om een veilig en warm (tijdelijk) thuis te bieden aan mensen die huis en haard hebben achtergelaten, omdat het onveilig voor hen is in eigen land.

Spreidingswet

Naast het feit dat ons college uitvoering wenst te geven aan de uitwerking van de motie van juli 2023 is de "Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen" (Spreidingswet) per 1 februari jl. van kracht. Doel van deze wet is te komen tot voldoende opvangplekken en een evenwichtiger verdeling van asielopvang over provincies en gemeenten.

De commissaris van de Koning is verantwoordelijk voor het aanleveren van een verslag aan de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over de invulling van de asielopgave in Overijssel uiterlijk 1 november 2024.

Aan de provinciale regietafel (PRT Overijssel) overleggen de gemeenten, het COA, de rijksoverheid en de provincie met elkaar over de invulling en realisatie van asielopvang. Daarnaast vindt er afstemming plaats over de invulling en realisatie van opvang van Oekraïense ontheemden en de huisvesting van statushouders. In mei jl. is in PRT verband een plan van aanpak vastgesteld, waarbij de provincie in september besluitvorming over aantal op te vangen asielzoekers en locaties verwacht van de gemeenten.

In het Hoofdlijnenakkoord van de formerende partijen zijn aanzienlijke beleidswijzigingen binnen het migratiedossier aangekondigd, waaronder het intrekken van de Spreidingswet en het instellen van een tijdelijke Asielcrisiswet. Deze plannen, waarvan nog niet duidelijk is hoe, in welk tempo en in welke volgorde deze worden gerealiseerd, roepen veel vragen op. In zijn brief van 12 juni jl. houdt de commissaris van de Koning vast aan de huidige wet- en regelgeving. We blijven toewerken naar een stabiel, duurzaam en evenwichtig opvanglandschap in samenhang met de opvang van Oekraïense ontheemden en de huisvesting van statushouders.

De indicatieve taakstelling voor opvang van asielzoekers voor de gemeente Dalfsen, voortvloeiend uit de Spreidingswet, bedraagt op dit moment 188. Momenteel bieden wij aan in totaal 150 asielzoekers opvang op de Tijdelijke Gemeentelijke Opvanglocaties Hof van Dalfsen te Dalfsen en Ambachtsweg te Lemelerveld.

Mocht de Spreidingswet (op korte termijn) ingetrokken worden, vervalt de wettelijke verplichting om aan 188 asielzoekers opvang te bieden. Naar onze opvatting is daarmee de opvangcrisis niet bezworen. Wij hebben aangegeven een bijdrage te willen leveren aan de opvang van asielzoekers. Daarin voelen we ons ondersteund vanuit de hierboven aangehaalde motie van uw raad. Onze inzet is erop gericht om in elk geval de huidige groep van 150 asielzoekers opvang te blijven bieden.

Naast de taakstelling voor opvang van asielzoekers is er een inspanningsverplichting voor de opvang van Oekraïense ontheemden. Deze bedraagt voor de gemeente Dalfsen per 1 januari 2025: 358 opvangplekken. Momenteel bieden wij aan 289 Oekraïners een gemeentelijke opvangplek.

Overzicht opvanglocaties:

locatie	Oekraïense ontheemden	asielopvang	totaal
Hof van Dalfsen	10	40	50
Ambachtsweg L'veld		110	110
Het Tolhuis	175		175
kleinschalige opvang	104		104
Totaal realisatie	289	150	439
Taakstelling	358	188	546

Het huidige contract voor de huur van de locatie Hof van Dalfsen te Dalfsen loopt af in maart 2025. De Tijdelijke Gemeentelijke Opvanglocatie aan de Ambachtsweg in Lemelerveld is begin april jl. opgestart. Deze locatie eindigt ongeveer een jaar na gebruik.

We verkennen de mogelijkheid te komen tot een opvanglocatie voor Oekraïense ontheemden aan de Paltheweg te Nieuwleusen.

Ten aanzien van de huisvesting van statushouders is sprake van een beperkte achterstand in de realisatie, ondanks het feit dat wij in Dalfsen een vijftal, zogeheten Thuisgevers-projecten kennen, waarbij statushouders versneld uit de AZC's worden gehuisvest.

Samenvatting visie en aanpak

Nadat beleidsmedewerkers en professionele partners zijn geraadpleegd, zijn inloopavonden en inloopmomenten gehouden, is een enquête uitgezet en zijn gesprekken gevoerd met bewoners en medewerkers op de huidige opvanglocatie in Lemelerveld.

In totaal hebben ca 150 inwoners input gegeven tijdens de inloopavonden / inloopmomenten. De enquête is ingevuld door 518 respondenten.

De resultaten van de inloopavonden / inloopmomenten, de enquête, de gesprekken met beleidsmedewerkers, de professionele partners en bewoners en medewerkers op de huidige opvanglocatie tonen vergelijkbare bevindingen:

- Men wenst een gelijke verdeling over de grotere kernen binnen de gemeente;
- Relevante voorzieningen dienen goed bereikbaar te zijn te voet, op de fiets of met het openbaar vervoer;
- Voor het meedoen in de samenleving is het van belang de gemeenschap te betrekken bij activiteiten en het creëren van zinvolle besteding van de dag voor de asielzoekers;
- Het versterken van het veiligheidsgevoel is essentieel door betrokkenheid, communicatie en respect;
- Het is van belang te voldoen aan ruimtelijke wet- en regelgeving bij het realiseren van een opvanglocatie.

De input vanuit de enquête levert een veel negatiever beeld op in vergelijking met de andere vormen van input. Een deel van reacties vanuit de enquête zijn abstract negatieve reacties (bijvoorbeeld: "geen opvang hier") waaruit geen constructieve input op de verschillende thema's kan worden gehaald. Geregeld worden de negatieve opmerkingen verbonden aan een gevoel van "voortrekken" van asielzoekers ten opzichte van inwoners, voornamelijk op het gebied van woningen. Daar waar het bij de inloopavonden inwoners van onze gemeente betrof, is dat bij de digitale enquête niet te herleiden.

Tijdpad

Ons college spant zich in de huidige omvang van de groep asielzoekers binnen de gemeente Dalfsen te behouden. Beide huidige (asiel-)opvanglocaties zijn tijdelijk van aard. Met name voor de locatie Ambachtsweg te Lemelerveld hebben wij ons gecommitteerd aan een opvangperiode van ongeveer één jaar na ingebruikname. Vanuit de Spreidingswet wordt gekoerst op realisatie van duurzame opvanglocaties per 1 juli 2025. Wij zijn ons bewust van de druk op het tijdpad om te komen tot de invulling van de structurele locatie(s). De doorlooptijd van de realisatie van de structurele opvang zal afhankelijk zijn van het aanbod van potentiële opvanglocaties.

Bijlagen:

1. Visie en aanpak structurele opvang asielzoekers
2. Motie structurele opvanglocatie(s)

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
drs. E. van Lente

de gemeentesecretaris/alg. directeur,
H.J. van der Woude